

Az Elnök beszámolója

2016.

A címben jelzett évszám figyelmeztet arra, hogy ismét elmúlt egy év. Ha belegondolunk, szinte elröpült ez a 12 hónap. Végig gondolván, hogy mi minden történt, úgy érezzük, hogy teli volt eseménnyel, történéssel, feladattal.

Több olyan szakmapolitikai szempontból fontos esemény zajlott, amely hosszabb távon is ráhatással lehet szakmánk társadalmi megítélésére, minőségének színvonalára. Jól emlékszünk rá, hogy tavaly év elején látott napvilágot a 1032/2015.(I.30.) Kormányhatározat. Az ebben foglalt 17 pont szakmánkkal, hivatásunkkal, életformánkkal, az építészettel foglalkozott. Örömmel fogadtuk a Miniszterelnök által aláírt dokumentumot, hiszen minden pontja velünk foglalkozott, amire igen-igen régen nem volt példa. Nagy lendülettel kezdtünk bele közös vállalkozásunkba, a Magyar Építész Kamara, a Magyar Építőművészek Szövetsége, A Magyar Művészeti Akadémia, a Magyar Falufejlesztő Társaság, és Országos Főépítész delegáltjainak részvételével. Mind a 17 pontra egyeztetett, jelentős háttéranyaggal bíró anyagok születtek, melyeket a megfelelő miniszterelnökségi szakembereknek átadtunk. A tárcaközi egyeztetések után született meg a 1567/2015 (IX.4.) Kormányhatározat, amely 14 pontban összegezte az előző anyagot. Érezhető volt, hogy célirányos gondolataink olyan szűrőkön mentek át, melyeken néhány fontos koncepcionális eleme az anyagnak fennakadt, de még így is azzal vigasztaltuk magunkat, hogy a félsiker is sokkal többet ér az agyonhallgatott semmittevésnél. A munka különböző vonalakon tovább folyt, és dr. Sonkodi Balázs államtitkár vezette szakmai háttérünk, Füleky Zsolt helyettes államtitkár közreműködésével tovább folytatta koordináló tevékenységét.

Időközben Lázár János miniszterelnökséget vezető miniszter szervezett látogatásokat tett a területi kamarák területegységeként összehívott vezetőinél. Szembesültünk vele, hogy a Miniszterelnökség részéről fontos szakmánk társadalmi jelenléte, melynek tolmácsolását Kamaránkon keresztül kísérel meg a politika. Ezt megerősítendő a Miniszter úr kamarai egységeként 5-5 M Ft támogatást ajánlott fel, melynek igénybevétele – szigorú pályázati formában és elszámolással - az elmúlt időszakban meg is történt.

Az előzőekben említett kormányzattal közösen végzett munkánk hasznát jelezte a 2015. októberében a Parlamentben ünnepélyes külsőségek között átadott Nemzeti Építészet Politika. Ennek megfogalmazására és elismerésére régóta vártunk, bekövetkezett és még ha tudjuk is, hogy progresszivitása nem olyan körű, ahogy ezt szeretnénk, csak önmagamat ismétlem, ha úgy vélem, hogy ez a részleges siker is sokkal több a semminél. Mindezen felbuzdulva tovább folytattuk tevékenységünket a 1567/2015 (IX.4.) Kormányhatározatban megfogalmazottak használhatóvá tételére és többek között a vizuális kultúra terjesztésének első lépésként országos szintre történő lépéseit megtettük. Véleményünk szerint az oktatás alapjainál kell kezdeni ezt a tevékenységet és valóban az óvodás kortól a felsőoktatásig bezárólag a szemlélet formálásával, a kortárs művészetek befogadása képességének kialakításával – ebbe természetesen az építés is jelen van – foglalkozni kell. Több olyan kiváló személlyel és szervezettel sikerült kapcsolatot teremteni, akik, és amelyek hajlandóak voltak részt venni a munkában. Megyénként egy-egy kiválasztott óvodát előre megbeszélte időpontban arra rendkívül alkalmas személyek látogattak meg, hogy az ottani előkészített csoportok gyermekeinek foglalkozásokat tartsanak. Ezek a foglalkozások az óvodások térlátását, gondolkodásmódját hivatottak felébreszteni a legkülönbözőbb, rendkívül egyszerű, ugyanakkor igen szórakoztató és hatásos eszközök segítségével. (papírszalag, papírlap, hurkapálca, ragasztó, cérna, festék stb.) A foglalkozásokról rövid videók és színes fotók készültek, valamint minden egyes alkalmat egy-egy összegző oldalban rögzítettek készítői. Ezeket a foglalkozásokat a GyÍK-Műhely munkatársai tartották kézben, többek között Terbe Rita, Szentandrás Dóra, Zajacz Judit. Ugyanakkor a KultúrAktív Egyesület is előkészítő munka után részt vesz annak az anyagnak az elkészítésében, amely a legfiatalabbak bemutatott tevékenységén keresztül a felnőttkori gondolkodásmód alapjainak megteremtésére irányul. Ezt a munkát egy egy oldalas előterjesztéssel és egy megfelelő,

előzőekben vázolt szakanyag bemutatásával, Államtitkárságunkon keresztül Lázár miniszter úrnak szeretnénk átadni, azzal, hogy az oktatók oktatásának legyen része ez a gondolatiság, nem új tantárgyon keresztül és nem az építészetről szólva, hanem az előbb említett környezet színvonalát emelő tevékenység befogadó készségére irányulva.

Miért fontos ez? Azonnal választ kapunk erre, ha kezünkbe vesszük a 456/2015 (XII.29.) Kormányrendeletet, amelyik a családok otthonteremtésének megkönnyítésével foglalkozik. Ennek a rendeletnek a gondolatisága pozitív, hiszen a 2 x 10 M Ft-os támogatás és az ÁFA értelmezetten csökkentett ténye pozitívan befolyásolhatja az ország népességének emelkedését. Mindezt a bürokrácia jelentős részben történő kiküszöbölésével kívánják elérni. Ez egészen pontosan azt jelenti, hogy a 300 m²-nél kisebb lakóépületek építése nem engedélyhez kötött. Tavaly decemberben kaptunk hivatalos értesítést, hogy ez a kezdeményezés a Kormány elé kerül és érthető módon, kamarai szinten azonnal akcióba léptünk. Megpróbáltuk megértetni, hogy a bürokrácia kiküszöbölése az építész részéről üdvözlendő, akkor, ha nem áll fenn az esélye a környezetet romboló tevékenység esélyeinek. Az elképzelés szerint ugyanis sem helyi Főépítési közreműködés, sem Tervtanácsi vélemény állásfoglalás szóba sem jöhet, hiszen csak bejelentési kötelezettség áll fenn. Ha ez a határozat egy olyan országban fogant volna, ahol az előbb említett képzésű generációk nőttek fel, elfogadható lenne. Sajnos ettől még igen messze vagyunk, ezért tehát még szakmánkon belül is – hát még építetők szinten – szükség van a kontrollra. Államtitkárságunk segítségével előállítottunk a Magyar Építész Kamara jelentős segítségével olyan anyagokat, melyek műszaki tartalommal kísérelték meg megtölteni az előbb említett határozat megfelelő részeit. A beszámoló időpontjában még nem tudjuk hitelt érdemlően, hogy vajon erőfeszítésünk sikerrel járt-e.

Az elmúlt időszakban tovább erősítettük együttműködésünket a Magyar Építész Kamarával, a Magyar Építőművészek Szövetségével, a Magyar Művészeti Akadémiával. Havonta egy alkalommal egyéb szervezetek képviselőivel is néhány óra alatt áttekintjük a legfontosabb eseményeket és szükség esetén stratégiát dolgozunk ki véleményünk tolmácsolására, elfogadtatására.

Ki kell térni a Fővárosi Önkormányzat és a Budapesti Építész Kamara között fennálló munkakapcsolat értékelésére, melyet sajnos nem igen lehet megtenni, hiszen alig létezik. Ugyan minden alkalommal megkaptuk a Városfejlesztési, Közlekedési és Környezetvédelmi Bizottságtól a Riz Levente által vezetett találkozókra a meghívót, ám gyorsan kiderült, hogy itt már csak az előterjesztések anyagának jóváhagyása történik meg és szakmai, szakmapolitikai észrevételnek nincs helye.

Tekintettel arra, hogy Kamaránk neve Budapesti Építész Kamara, nem adtuk fel a Fővárossal foglalkozó tevékenységünket sem, ezért 2015-ben megalapítottuk a Budapesti Építész Kamara Nívódíját. A Nívódíj az elmúlt években megépült budapesti épületek, építmények, intézmények bemutatására és azok értékelésére irányul. A benyújtási határidőre 49 db. értékelhető pályamű érkezett, melyek közül 5 pályázat érdemelte ki Kamaránk Nívódíját. A 7 főből álló Benczúr László által vezetett Értékelő Bizottság 5 pályaművet javasolt díjazásra, melyeknek átadása 2015. október 5.-én, az Építészet Napja alkalmából a FUGÁ-ban megtörtént. Úgy véljük, hogy a vizuális kultúra terjesztésének egyik fontos eleme az arra érdemes megvalósult alkotások bemutatása, lehető legszélesebb körű társadalmisítása. A múlt évi sikeres pályázat figyelembe vételével Kamaránk ebben az évben is meghirdeti a pályázatot, melynek beadási határideje 2016. július 15. Ezúton is jelezzük építészeinknek, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt a pályázaton, ahol az erkölcsi megbecsülés mellett, pályázatonként 400.000.-Ft díj is elnyerhető.

Előző gondolatot tovább folytatva, szakmánk, hivatásunk a hozzátartozó társművészetekkel karöltve, megjelenítése a Budapesti Építési Központban, a FUGÁ-ban folyamatos.

A központ kiváló szervezéssel, olyan programkínálattal dolgozik, amely havonta mindegy 5-6 ezer látogató jelenlétét biztosítja. A kiállítások mellett havonta 30-40 egyéb program szerepel a FUGA műsorán. Így konferenciák, előadások, könyvbemutatók, workshopok, tárlatvezetések,

koncertek, színházi estek és egyéb események, napról-napra töltik ki színes kínálatukkal a központot.

2015-ben 64 kiállítás került megrendezésre a FUGA 5 kiállítótermében. Ezek átlagban 3 hetente váltják egymást. Külföldi kulturális létesítményekkel ápolott kapcsolata is kiváló. Az elmúlt évben Szlovénia, Csehország, Izrael, Észtország, Lengyelország, Ausztria, Szlovákia is rendezett építészeti és képzőművészeti kiállítást. Úgy tűnik, hogy múlt évre a FUGA az ország egyik legaktívabb (ha nem a legaktívabb) kulturális intézményévé vált. A programok száma a ház jelenlegi adottságai között már nem bővíthető, az elérte teljesítőképességének határát. E kiváló működés megteremtése Nagy Bálint művészeti igazgatónak, Winkler Barnabás ügyvezető igazgatónak és munkatársainak kiváló áldozatkész, hozzáértő tevékenységének köszönhető. Köszönjük Nekik mindezt!

Az Építész Továbbképző Nonprofit Kft. intézményünkre jellemző, hogy alapítása óta jelentős profilváltáson ment keresztül. Mint ahogy nevében is szerepel, főként építészeink előírt továbbképzésének megszervezésére alakult. Az elmúlt néhány év, itt most nem részletezendő körülményeinek egymásra hatása folytán, egyre kevesebb konkrét továbbképzéssel kapcsolatos teendőt láttak el, amelynek oka ezeknek az oktatásoknak átstrukturálásában rejlik. Nagyon sok különböző szervezet tarthat már kredit pontért látogatott előadásokat. Mindamellelt, hogy a továbbképző vezetője lehetőségeihez képest mindent megtett a képzések megtartására, ezek csökkenése nem róható fel számára. Elismerésre méltó viszont, hogy a cég talpon maradása érdekében, a már régebben megkezdett szakmai utak szervezését professzionális szintre emelte. Az előző években az európai közkedvelt utazási célok mellett Dánia, Izland és Normadia is célállomássá vált. Az utazások alkalmával a résztvevők a célállomások építészettörténeti nevezetességeit és korunk építészetét is megismerhetik. Az elmúlt időszakban 3.940 fő vett részt ezeken a szervezett utakon. Megállapítható, hogy Szendrei Zolt a strukturális feladatváltások mellett is jól látja el feladatát és reményeim szerint rövidesen sorra kerül külföldi szakmai csoportok beutaztatásának szervezése is.

Mindezek után vessünk egy pillantást Szakmafelügyeletünk munkájára. A Szakmafelügyelet az elmúlt másfél évben egy belső megújulási folyamatot indított meg. 2015 januárjában új felállásban kezdte el munkáját, megköszönve az eddigi Szakmafelügyeletben résztvevők tevékenységét. Elnökségünk határozottan kérte a Szakmafelügyelet vezetését, hogy aktív irányba mozduljon el, azaz a kerületi kamarai biztosok minél inkább kíséreljék meg áttekintését az ott folyó hatósági munkának. Évente legalább egyszer közösen tekintsék át működésüket, a kerületek specifikumait, az esetleges akadályozó tényezőket tárják fel és osszák meg egymással tapasztalataikat. Néhány kerületben új kamarai biztos kinevezésére került sor, a leköszönők munkájának megköszönése mellett. A Szakmafelügyeleti beszámolóból jól érzékelhető, hogy a statisztikai mutatók a 2014-es mélypontról kimozdultak, ami szakmánk újbóli fellendülésének kezdetét jelzi. Ugyanakkor látható, hogy a lényegesebb tervezésekkel kapcsolatos vizsgálatok eltűntek, ami azt jelzi, hogy a központi források felhasználásával megvalósuló beruházások és a kisebb léptékű magánfejlesztések között mélyül a szakadék. A nem rég életbe lépett „300 m²-es” jogszabályi háttér tovább csökkent a szakmai rálátás lehetőségeit, növelve az ellenőrizhetetlen minőség nagyságrendjét. 2015-ben 2663 db. kamarai biztos jelentés látott napvilágot, mintegy 2.5-szer több, mint az előző évben. Ez jól jelzi egyrészt az aktivitás növekedését, másrészt az ügyforgalom emelkedését. 61 db. iktatott ügy volt, 32 db. személyes meghallgatás, 6 db. szakmafelügyeleti vélemény, 8 db. figyelemfelhívó jegyzőkönyv, 9 db. etikai fegyelmi bejelentés. A Szakmafelügyelet az elmúlt időszakban 21 alkalommal ülésezett. Összességében megállapítható, hogy a Csapó Balázs által vezetett szakmafelügyelet progresszív biztonsággal végzi munkáját, a Szakmafelügyelet tagjai és a Kamarai Biztosok az elmúlt időszakhoz képest érzékelhetően jó munkát végeztek. Az Elnökség ezúton is köszöni munkájukat! Végezetül röviden áttekintjük a BÉK Etika- Fegyelmi Bizottsága Elnökének beszámolóját, melyből arról értesülünk, hogy az elmúlt időszakban 19 panasszal és állásfoglalás kérelemmel foglalkoztak. Ebből 12 ügy befejezésre került. A bejelentések között gyakori építész panasz építész ellen, a BÉK Szakmafelügyelet panasz építész ellen, építető panasz építész ellen. Az ügyek áttekintéséből kiderül, sokszor fordul elő a szerzői jogok kezelésével és azokkal való visszaélés, a

dokumentációkra tett nyilatkozatok és adatok hitelessége, a tervek és dokumentációk teljessége és szakszerűsége, valamint a tervezési jogosultságok gyakorlásából adódó etikai-fegyelmi vétséget megalapozó magatartáshelyzet, mint bejelentési alap. A Miklós Balázs által vezetett Etikai- Fegyelmi Bizottság az eddigi évekhez hasonlóan kiváló lelkiismeretességgel végezte munkáját, amiért Elnökségünk köszönetét fejezi ki!

Az elmúlt év tán leglényegesebb dolgait kíséreltem meg összefoglalni, azzal hogy munkánk tovább folytatódik. Itt hívom fel azonban a figyelmet arra, hogy 2016 októberében Kamaránk vezetésének és tisztségviselőinek tisztújítása esedékes. Az erre való felkészülés megkezdődött, a Jelölő Bizottság Eltér István vezetésével hónapok óta folytatja munkáját.

A legfontosabbnak ítélt, múlt évben zajlott események a kormányzati munkában való szakmai részvétel mellett természetesen Kamaránknak, mint állami feladatokat ellátó köztestületnek, működnie kellett. Meg kell állapítani, - és remélhetően tagjainknak is azonos a véleménye – hogy a Sára Lászlóné- Júlia vezetésével működő kamarai titkárságunk feladatát igen jól teljesítette. Lassan 12. éve betöltve ezt a posztot, látom, érzékelem munkájukat, összehangoltságukat és lehetőségeikhez képest teljes odaadásukat, feladatuk teljesítése érdekében. Ezúton is köszönöm Nekik, minden munkatársunknak, Titkár Asszonyunknak a jó munkát!

Tisztelt Küldött Gyűlés! Tisztelt Felügyelő Bizottság!

Kérem, hogy beszámolómban foglalt tényeket értékelve azt elfogadni szíveskedjenek!

Budapest, 2016. április

Bálint Imre DLA
a BÉK elnöke